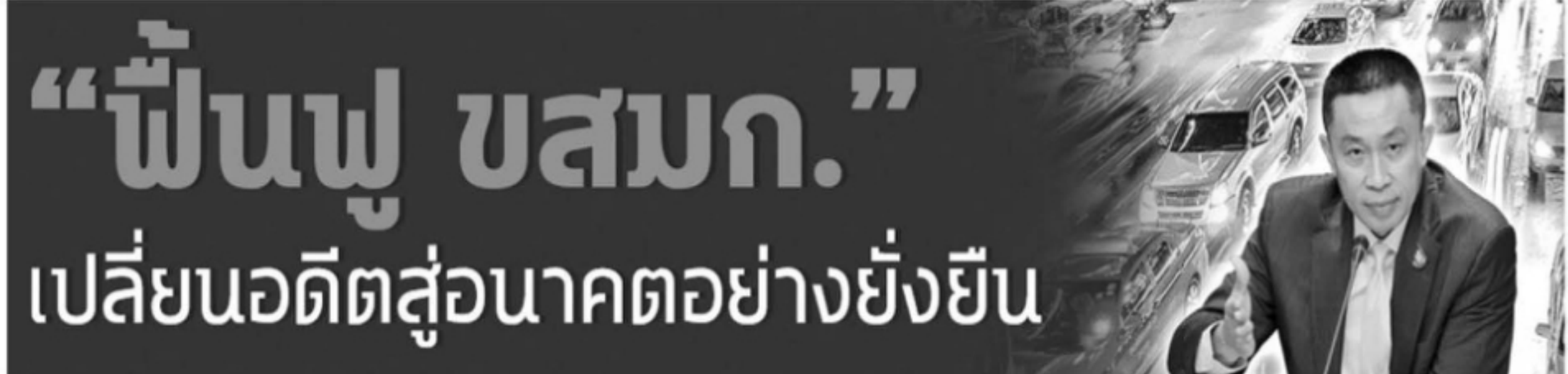

“ฟินฟู ขสมก.” เปลี่ยนอดีตสู่อนาคตอย่างยั่งยืน

“ยื่นหยัดการเดินทางเคียงคู่คนกรุงฯ ‘ราคาถูกลง-รถสบาย-เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม’ พร้อมเป็นต้นแบบ รัฐวิสาหกิจ ต่อไป..”

เก่า

สถานะทางการเงิน

- รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย
- ประสบผลการขาดทุนโดยตลอด
- ขาดสภาพคล่องทางการเงิน
- มีภาระหนี้สินและดอกเบี้ยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2563 มีหนี้สะสมรวม จำนวน 169,507,311 ล้านบาท

สภาพและจำนวนรถโดยสาร

- มีอายุการใช้งานมากกว่า 20 ปี
- สภาพรถชำรุด ทรุดโทรม
- ค่าซ่อมบำรุงรักษาสูง ตามสภาพรถโดยสารเก่า
- และบางคันจอดเสียไม่สามารถซ่อมได้
- จำนวนรถไม่เพียงพอ ต่อการให้บริการได้อย่างทั่วถึง

ใหม่

1. เพื่อลดภาระค่าครองชีพของประชาชน

รถของ ขสมก. งดเก็บ ค่าโดยสาร 30 บาท/คน/วัน (ไม่จำกัดจำนวนเที่ยว) รถของเอกชนที่รับจ้างวิ่ง (จ่ายค่าจ้างตาม กม.)

2. เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด

เส้นทางเดินรถที่ไม่ทับซ้อน เส้นทางใหม่ 162 เส้นทาง
- ขสมก. จำนวน 108 เส้นทาง
- เอกชน จำนวน 54 เส้นทาง (เส้นทางเดิม 269 เส้นทาง)

3. เพื่อลดมลภาวะ

ใช้รถ NGV และรถ EV เป็นรถที่ประกอบในประเทศไทย มีสัดส่วนของมูลค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ผลิตได้ภายในประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

4. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดทุนของ ขสมก. อย่างยั่งยืน

Ebitda เป็นบวก ในปี 2572 (จากการดำเนินงาน)

5. เพื่อให้ ขสมก. สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ไม่เป็นภาระต่อภาครัฐ

ขสมก. จะขอรับเงินสนับสนุน (PSO) ระยะเวลาดำเนินงาน 2565-2571 รวมเป็นเงินประมาณ 9,675 ล้านบาท และตั้งแต่ปี 2572 จะมีผลการดำเนินงานเพียงพอรายจ่าย (Ebitda ไม่ติดลบ) ซึ่ง ขสมก. สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ไม่เป็นภาระต่อภาครัฐ

“องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ” หรือ ขสมก. ถือเป็นอีกหนึ่งหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ภายใต้สังกัดกระทรวงคมนาคม ที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ สืบเนื่องมาจากตลอดระยะเวลา 43 ปี ก้าวเข้าสู่ปีที่ 44 ในเดือนตุลาคมนี้ มีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนมาอย่างต่อเนื่อง ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ผนวกกับมีภาระหนี้สินสะสมมหาศาล หนี้ยังมียอดดอกเบี้ยจ่ายสูงชันด้วย

ทั้งนี้ จากข้อมูลเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ผ่านมา ขสมก. มีหนี้สินสะสมรวม 169,507.311 ล้านบาท พร้อมทั้งมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย ไม่เพียงเท่านั้น หลายคนคงอาจจะเอ่ย เมื่อได้ยินหน่วยงาน “ขสมก.” คงจะกล่าวว่า ถือเป็นหน่วยงานให้บริการขนส่งสาธารณะที่ไม่ค่อยปรับปรุงการให้บริการ สะท้อนจากสภาพรถโดยสาร (รถเมล์) ที่มีสภาพรถชำรุด ทรุดโทรม เนื่องจากมีอายุการใช้งานมากกว่า 20 ปี ครั้นจะซ่อมบำรุงนั้น ก็มีราคาสูง เป็นเหตุให้รถเมล์บางคัน จึงต้องจอดเสียไม่สามารถซ่อมได้ และส่งผลให้มีจำนวนรถไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึงในท้ายที่สุด

ด้วยปัจจัยดังกล่าวข้างต้นนั้น ล่าสุด “กระทรวงคมนาคม” โดย “นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ” รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้เร่งเครื่องเดินหน้าแผนฟื้นฟูกิจการ ขสมก. ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2562 ที่ผ่านมา เห็นชอบในหลักการของแผนฟื้นฟูดังกล่าว โดยในขณะนี้ได้ดำเนินการเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และกระทรวงคมนาคมได้เสนอไปยังคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) พิจารณา และคาดว่าจะเสนอ ครม. ได้ภายในกรกฎาคม 2563

สำหรับการดำเนินการแผนฟื้นฟูกิจการ ขสมก. นั้น ต้องถือได้ว่า ได้เริ่มสตาร์ทอย่างเป็นทางการ เมื่อ “นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ” ได้เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งได้กำหนดให้เป็น “นโยบายเร่งด่วน” ของกระทรวงคมนาคม และวางเป้าหมายให้ ขสมก. ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ให้บริการประชาชนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลอย่างมีคุณภาพ จะต้องไม่เป็นภาระต่องบประมาณของรัฐในอนาคต และที่สำคัญที่สุด คือการจัดเก็บราคาค่า

โดยสารที่เหมาะสม และมีราคาถูกลงกว่าเดิม เพื่อลดภาระค่าครองชีพของประชาชน

นอกจากนี้ยังวางแนวทางให้ ชสมก. จะต้องเป็นหน่วยงานที่ช่วยแก้ปัญหาหมอกภาวะฝุ่นละออง PM 2.5 เนื่องจากปัญหาดังกล่าว ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง โดยหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่า ชสมก. ก็เป็นหนึ่งในสาเหตุนั้น ด้วยเหตุนี้ แผนการดำเนินการของ ชสมก. ในอนาคตนั้น จะนำรถปรับอากาศมาวิ่งให้บริการทั้งหมด เพื่อเป็น "มิตรต่อสิ่งแวดล้อม" รวมถึงไม่สร้างปัญหาการจราจร โดยการปฏิรูปลักษณะไม่ให้ทับซ้อน พร้อมจัดช่องทางเดินรถเฉพาะ บริเวณชิดเกาะกลางถนน (บัสเลน) ห้ามรถประเภทอื่นเข้าไปวิ่งใช้ ตามที่ได้ไปดูต้นแบบจากประเทศเกาหลีใต้มาประยุกต์ใช้

ฟื้นฟู ชสมก. แล้วได้อะไร?

สำหรับแผนฟื้นฟูกิจการ ชสมก. นั้น วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการดำเนินการ ได้กำหนด 5 ด้าน ได้แก่

1. เพื่อลดค่าครองชีพให้กับประชาชนด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือ E-TICKET ด้วยการกำหนดค่าโดยสารให้มีราคาที่ถูกลง โดยจะจัดเก็บค่าโดยสารตัว 30 บาท/คน/วัน ในส่วนกรณีตัวรายเดือน จะมีค่าเฉลี่ย 25 บาท/คน/วัน ซึ่งจากข้อมูลของผลการศึกษา พบว่า จะทำให้มีราคาถูกลงกว่าในปัจจุบันประมาณ 20 บาท/วัน

2. แผนฟื้นฟูกิจการ ชสมก. ที่จัดทำขึ้นมานั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการจราจรติดขัด โดยการปฏิรูปหรือปรับปรุงเส้นทางเดินรถ จากในปัจจุบัน 269 เส้นทาง เหลือ 162 เส้นทาง แบ่งเป็น ชสมก. 108 เส้นทาง และเอกชน 54 เส้นทาง นอกจากนี้ ยังจะทำให้ ชสมก. และผู้ประกอบการเอกชนสามารถลดจำนวนรถที่จะนำมาให้บริการลง 300-500 คัน จากเดิมใช้รถจำนวน 4,800-5,000 คัน เมื่อดำเนินการตามแผนจะเหลือรถที่ให้บริการแค่ 4,500 คัน

3. เพื่อเป็นการลดปัญหาหมอกภาวะในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เนื่องจากรถที่จะนำมาวิ่งให้บริการในอนาคตนั้น จะต้องเป็น NGV หรือรถเมล์ไฟฟ้า (EV) เท่านั้น พร้อมทั้งเป็นรถที่ประกอบในประเทศไทย ที่มีสัดส่วนของมูลค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ผลิตในไทยไม่น้อยกว่า 50% ของมูลค่า ทั้งนี้ ตามแผนการจัดเช่ารถปรับอากาศนั้น จะทยอยรับมอบล็อตแรกในช่วงเดือนมีนาคม 2564 และครบทั้งหมดภายในเดือนกันยายน 2565 ด้วย

4. เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดทุนของ ชสมก. อย่างยั่งยืน โดยมีแผนให้ กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคาฯ (EBITDA) เป็นบวกในปี 2572 จากการดำเนินการ และ 5. เพื่อให้ ชสมก. สามารถเลี้ยงตัวเองได้ และไม่เป็นที่พึ่งพาต้องบประมาณของภาครัฐ โดย ชสมก. ขอรับเงินสนับสนุนการเดินทางเพื่อการให้บริการสังคม (PSO) ระยะเวลา 7 ปี (2565-2571) วงเงินรวมไม่เกิน 9,675 ล้านบาท และเลี้ยงตัวเองได้ตั้งแต่ปี 2572 (EBITDA ไม่ติดลบ)

ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และทุ่มเท ของนายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แผนงานการฟื้นฟู ชสมก. ก้าวมาสู่ความคืบหน้าที่สำคัญ

"ในช่วงแรกๆ ชสมก. จะมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย แต่ถ้าดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการ ชสมก. แล้ว หนักก็จะหมดไป สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ไม่เป็นที่พึ่งพาต้องบประมาณภาครัฐ ที่สำคัญยังเป็นการช่วยลดภาระค่าครองชีพให้กับประชาชนด้วย ส่วนรถใหม่ที่จะเอามาวิ่งให้บริการนั้น ผู้ประกอบการที่จะมารับวิ่งต้องหารถมาเอง พนักงานของตัวเอง เติมน้ำมันเอง และซ่อมบำรุงเอง ซึ่งไม่ต้องห่วง เพราะเราได้มีการศึกษามาแล้ว พบว่า หากมีการเก็บค่าโดยสารตลอดทั้งวันในราคา 30 บาท ในส่วนของเอกชนสามารถที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ได้"

นอกจากนี้ ต้องยอมรับว่าการดำเนินการในครั้งนี้องค์กรกระทรวงคมนาคมได้พยายามอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาของ ชสมก. เนื่องจากหากดำเนินการได้สำเร็จนั้น จะเป็นประโยชน์กับประชาชนเป็นอย่างมาก ผนวกกับการใช้หลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการ โดย "โปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดตามระเบียบกฎหมาย"

... เชื่อว่า การฟื้นฟูกิจการ ชสมก. ในครั้งนี้ จะนับเป็นอีกหน้าประวัติศาสตร์ของกระทรวงคมนาคม ที่ทำให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีหนี้สะสมมาอย่างยาวนาน จะสามารถปลดล็อกและกลับมายืนได้ด้วยตัวเองในอนาคต และจะทำให้ตรงตามเจตนารมณ์ที่กระทรวงคมนาคม ยุค "นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ" รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้เคยกล่าวไว้ว่า

"เชื่อว่าหาก ชสมก. สามารถดำเนินการได้ตามแผนฯ จะทำให้ ชสมก. มีผลประกอบการเป็นบวก และสามารถดูแลตัวเองได้ พร้อมทั้งจะเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจแรกที่มีการดำเนินการไม่ขาดทุน รวมถึงเป็นต้นแบบให้กับรัฐวิสาหกิจอื่นด้วย" นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมให้คำมั่นปิดท้าย